

PPP-satelliittikorjauksen hyödyntäminen Maanmittauslaitoksessa

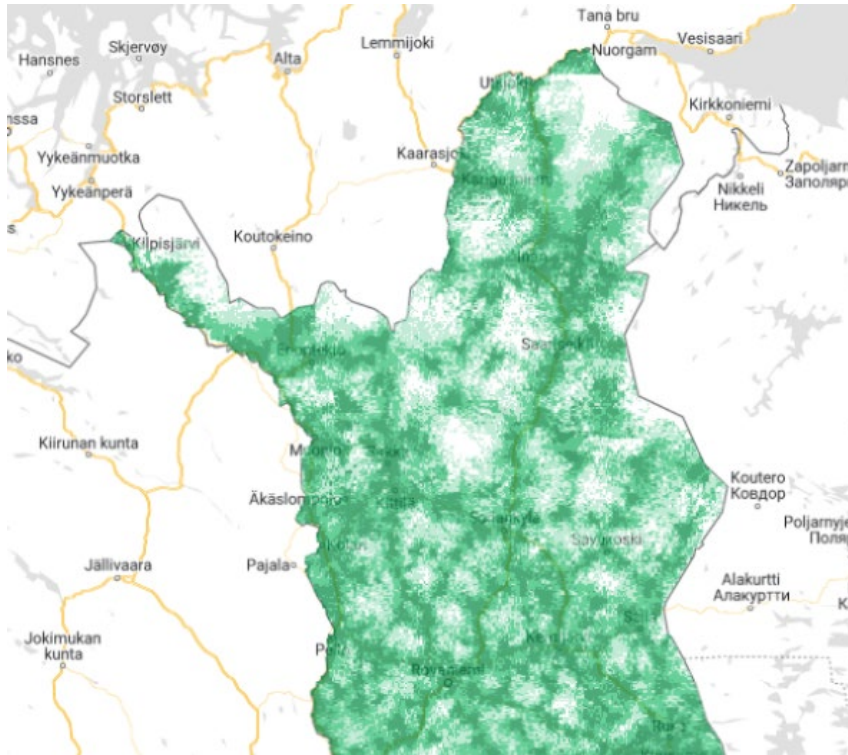
Opinnäytetyö

Jani Koivuniemi

Maanmittauspäivät - Tampere
11.5.2023

Aiheen valinta

RTK-mittauksen yhteysongelmat

Kuuluvuuskartta (2G), Telia

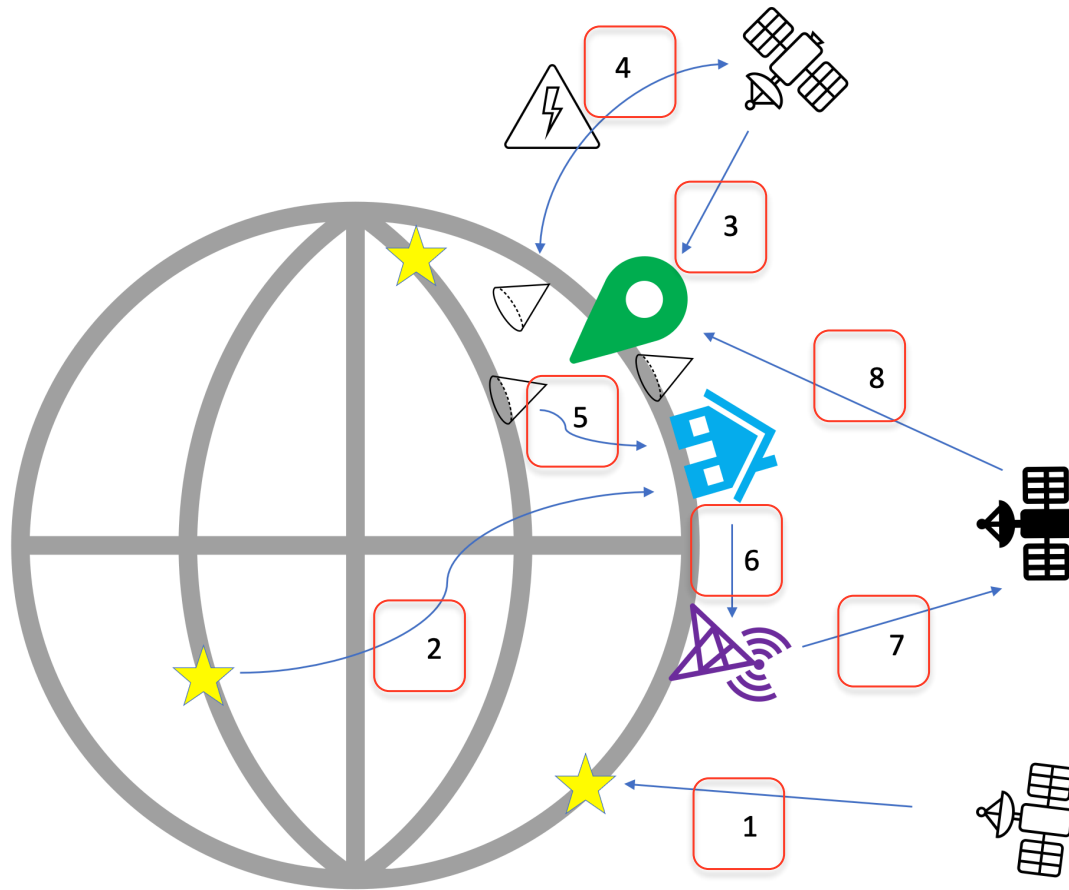
- Operaattorikatveet
  - RTK-mittaus keskeytyy tai estyy
- Vaihtoehtomenetelmät
  - Oma tukiasema
  - Staattinen mittaus
  - PPP?

Precise Point Positioning

- Menetelmä kehitetty 1997
- Perustuu satelliittien kello- ja lentoratatietojen laskemiseen
- Ei hyödynnetä referenssipisteitä
- Korjausdata geostationaariselta tietoliikenne satelliitilta maanpäällisen operaattoriverkon sijaan
- Erämaat, saaristo ja muut syrjäseudut
- Edellytyksenä näkyvyys korjausdataa välittävään satelliittiin.
- Aikaisemmat tutkimukset
- Tarkkuus
- Konvergenssiaika

PPP-toimintaperiaate

Selitteet

GNSS satelliitti

SmartLink satelliitti

Maa-asema

Laskentakeskus

Uplink-asema

SmartNet verkko

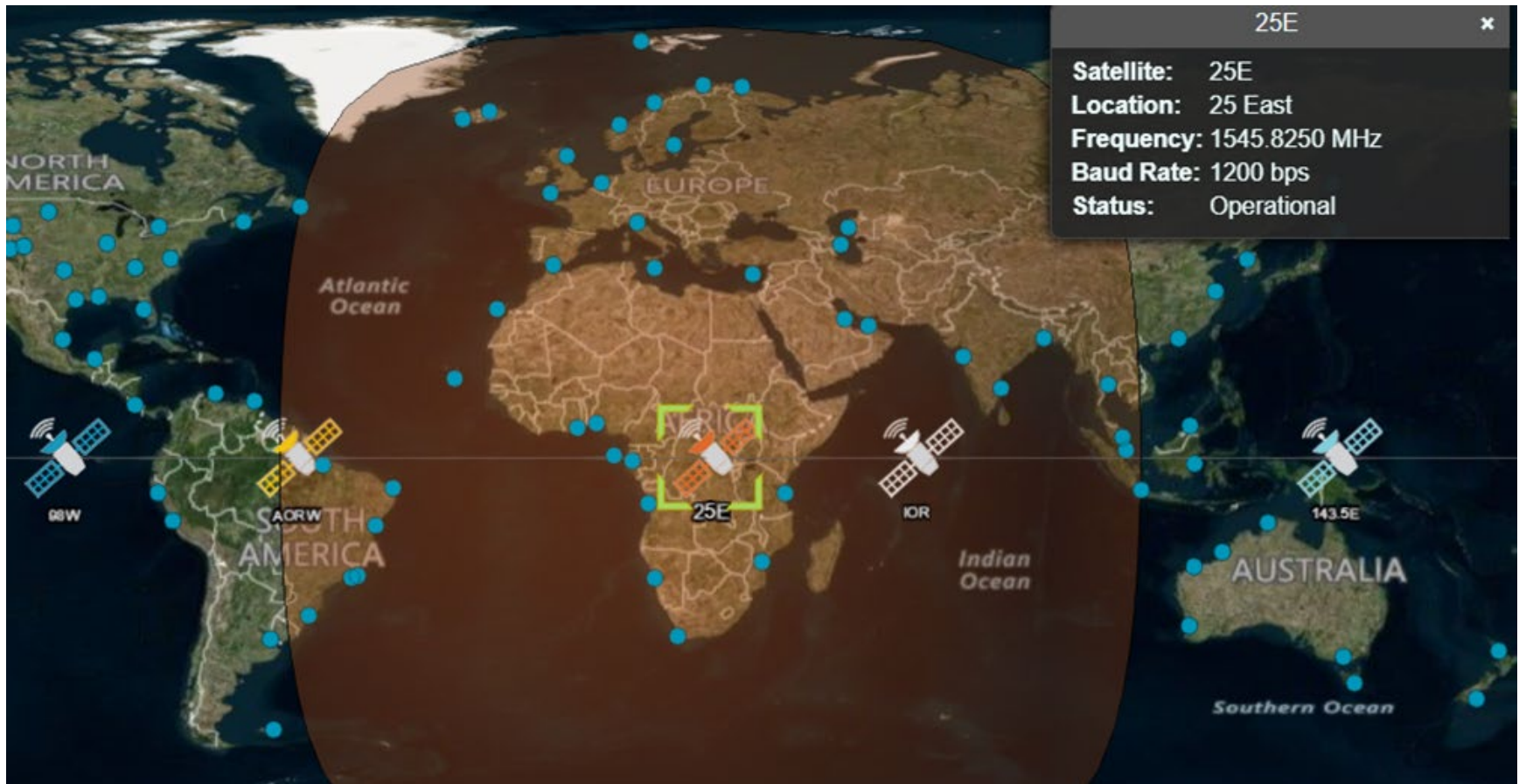
Mittaaja

Ilmakehä häiriöt

Tietoliikennesatelliitin peittoalue ja GNSS-maa-asemat

Tavoite

- PPP-menetelmällä mitattujen pisteiden taso- ja korkeustarkkuus sekä alustuskyky
- Määräys mittausten tarkkuudesta ja rajamerkeistä kiinteistötoimituksissa?
- PPP-tietoliikennesatelliitin korkeuskulman vaikutus?
- Tekniikan soveltuvuus tai soveltumattomuus Maanmittauslaitoksen tuotannon tarpeisiin
- Tehostaa maastomittausta vaikeilla erämaa-alueilla

Määräykset

Määräykset mittausten tarkkuudesta ja rajamerkeistä kiinteistötoimituksissa (2011, 2012)

Mittausluokan vaatimukset rajamerkin sijaintitarkkuudelle

Mittausluokka 1	≤ 0.12 m
Mittausluokka 2	≤ 0.2 m
Mittausluokka 3	≤ 0.3 m
Mittausluokka 4	≤ 0.5 m

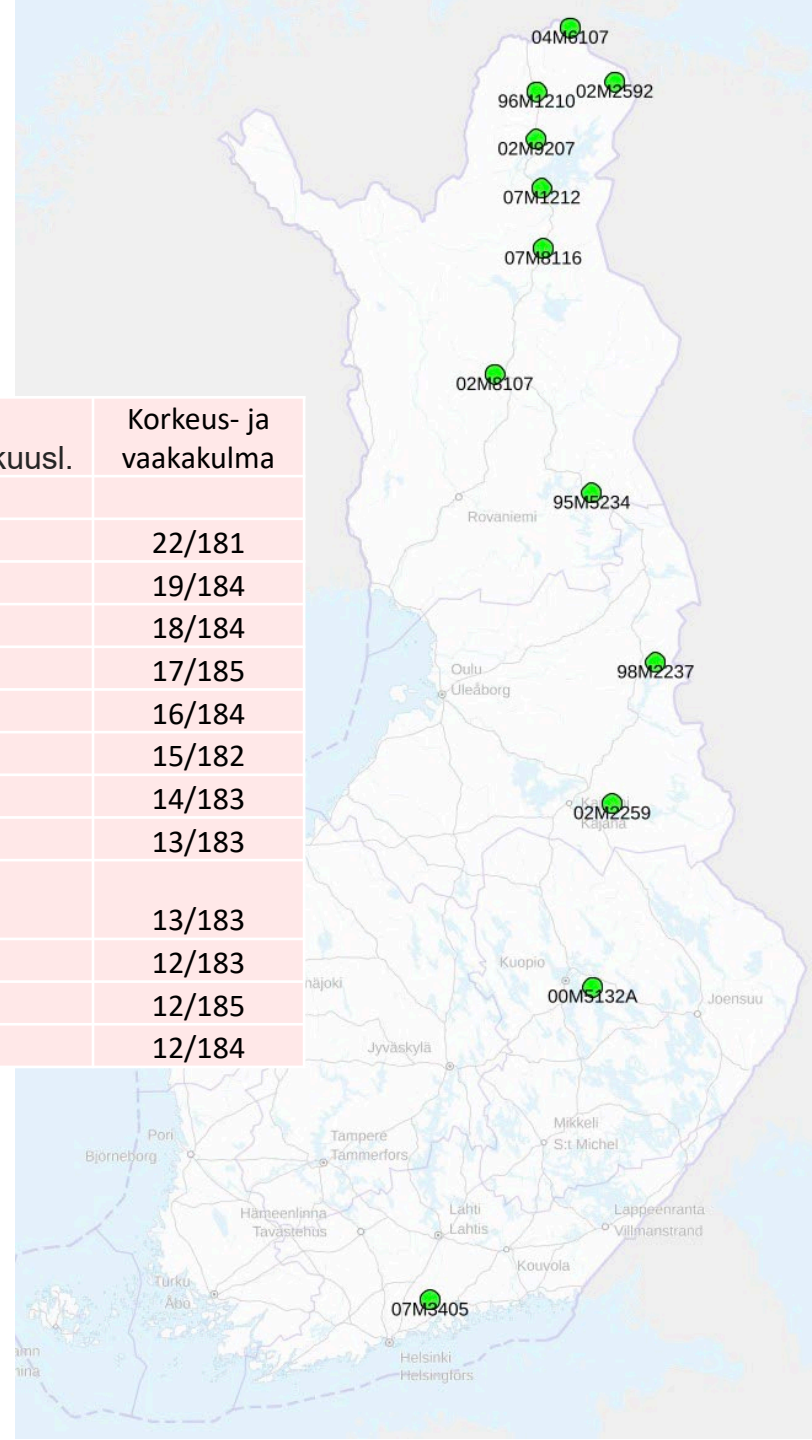
Sallitut mittausmenetelmät

- Suorakulmainen mittaus rajatuin etäisyyksin
- Takymetrimittaus
- RTK-mittaus
- Verkko-RTK-mittaus
- **PPP ?**

Testipisteet

Kiintopiste	Nimi	Kunta	Tasotarkkuusl.	Korkeustarkkuusl.	Korkeus- ja vaakakulma
			ETRS	N2000	
07M3405	Nimetön	Askola	3	2	22/181
00M5132A	Hemmonranta	Kuopio	3	3	19/184
02M2259	Kuohuvaara	Sotkamo	3	2	18/184
98M2237	Saarikylän th	Suomussalmi	2	1	17/185
95M5234	Morottaja	Salla	1	1	16/184
02M8107	Pittiövaara	Sodankylä	3	1	15/182
07M8116	Kakslauttanen	Inari	2	1	14/183
07M1212	Myössäjärvi	Inari	2	1	13/183
02M9207	Neljäntuulentupa	Inari	2	1	13/183
96M1210	Rovarinne	Utsjoki	1	1	12/183
02M2592	Kirakkajärvi	Inari	2	2	12/185
04M6107	Niemelä	Utsjoki	2	3	12/184

- Mittaussessiot 4 x 30 min / kp
- Autotallennus 1 min. välein
- Yhteensä 1440 pistettä

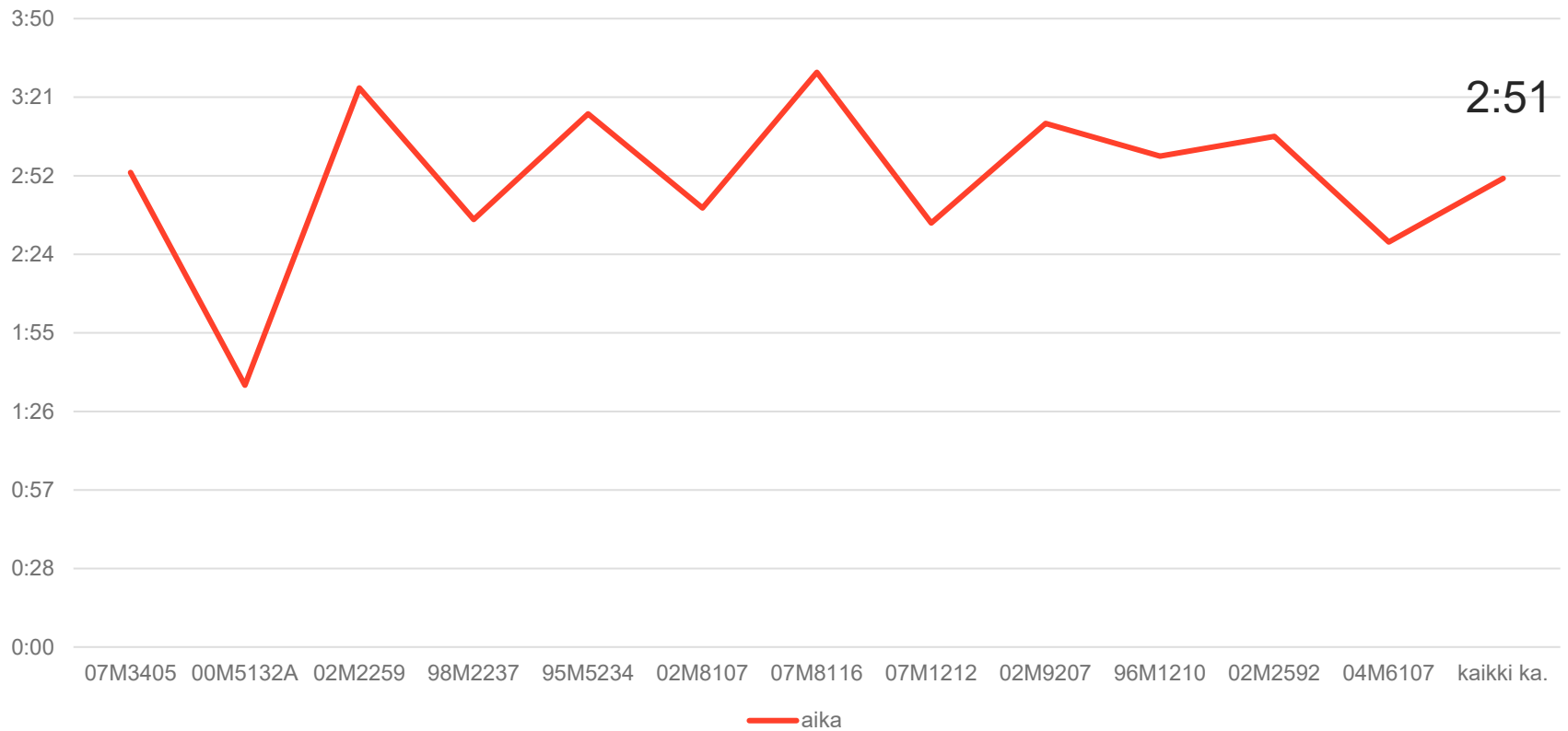

Mittauskalusto

- Leica GS18i vastaanotin
- Leica CS35 tallennin
- Leica Captivate mittausohjelmisto
- Leica SmartLink, 1kk PPP-testilisenssi.
- Rullamitta

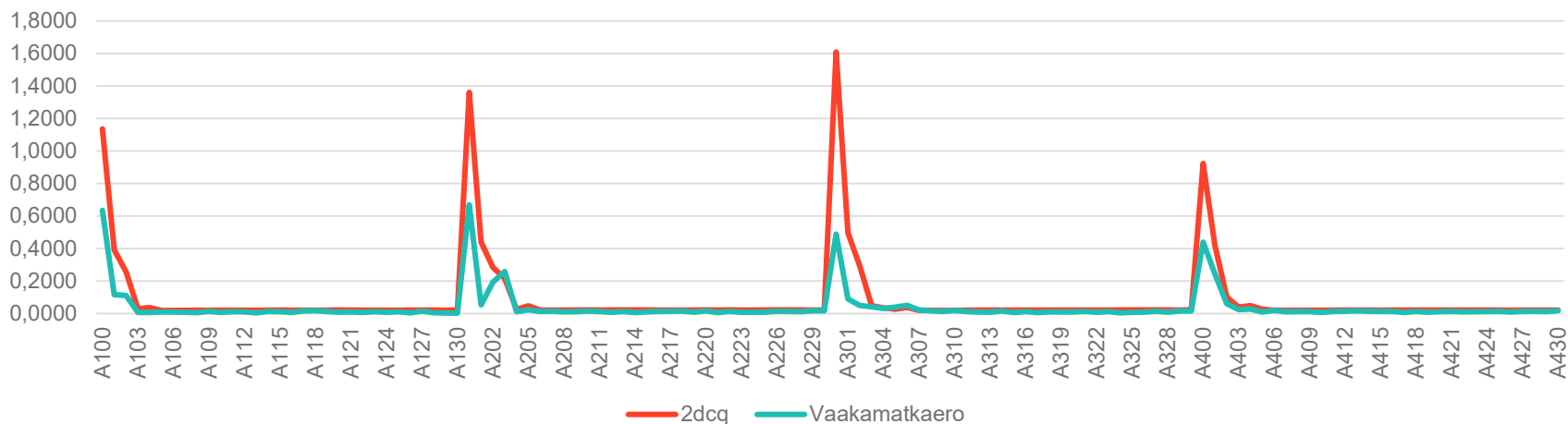
Alustusaika

Alustusaika PPP-satelliitin havaitsemisesta lähtien

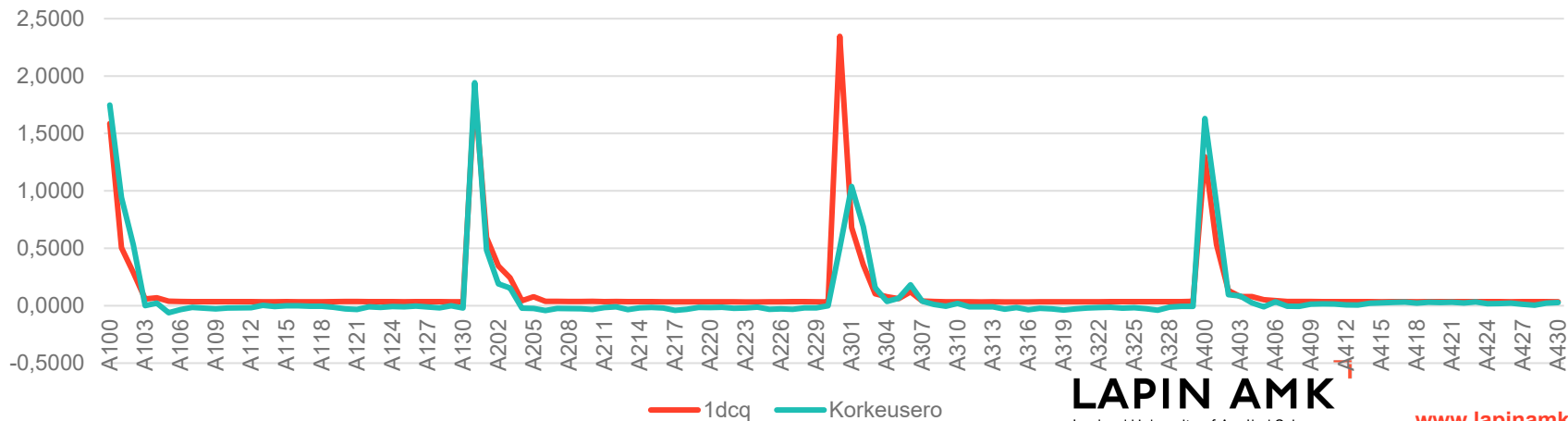

Esimerkki, mittauskohde avoimessa maastossa

Vaakatarkkuus 07M3405 Askola

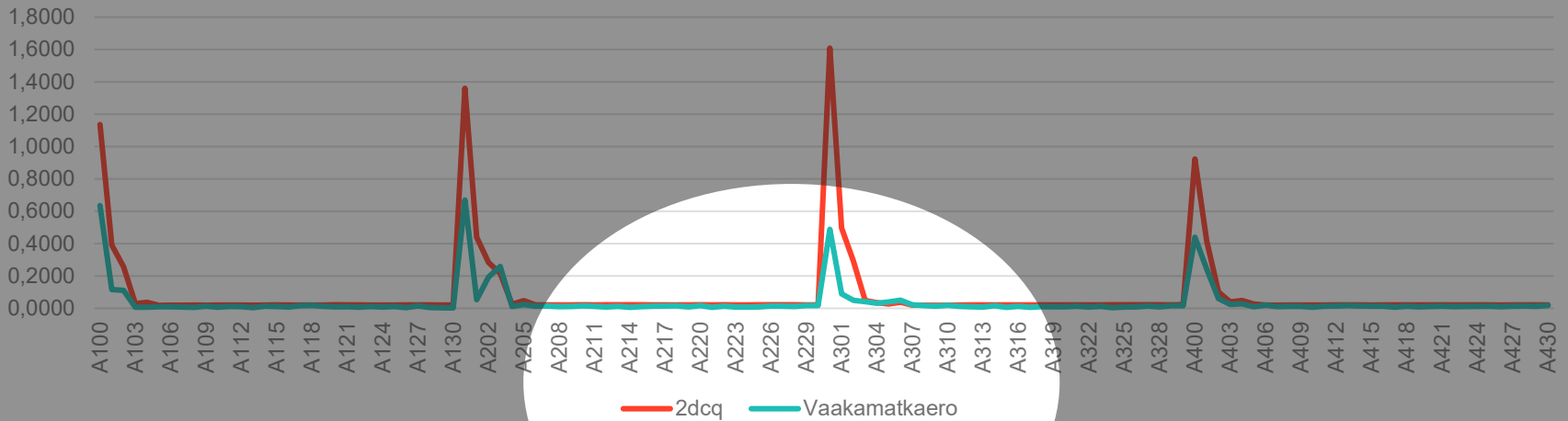

Korkeustarkkuus 07M3405 Askola

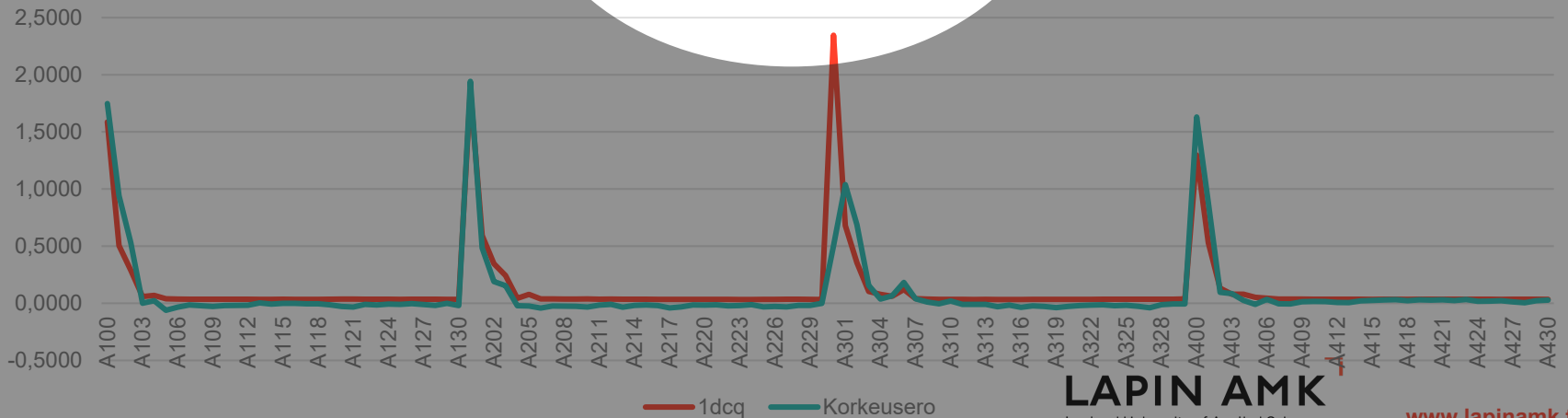

Esimerkki, mittauskohde avoimessa maastossa

Vaakatarkkuus 07M3405 Askola

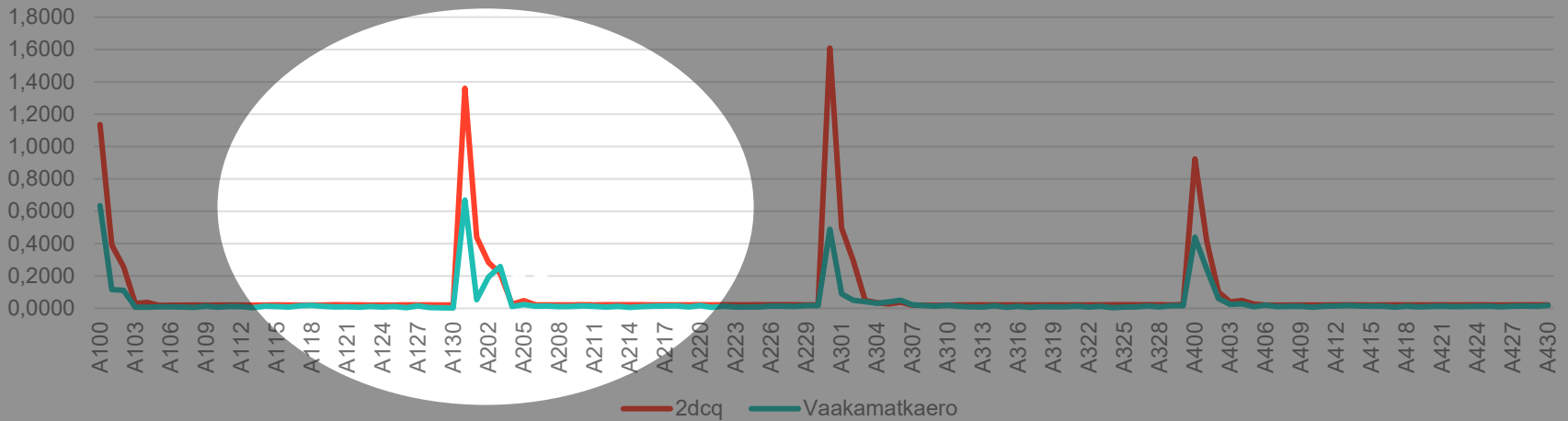

Korkeustarkkuus 07M3405 Askola

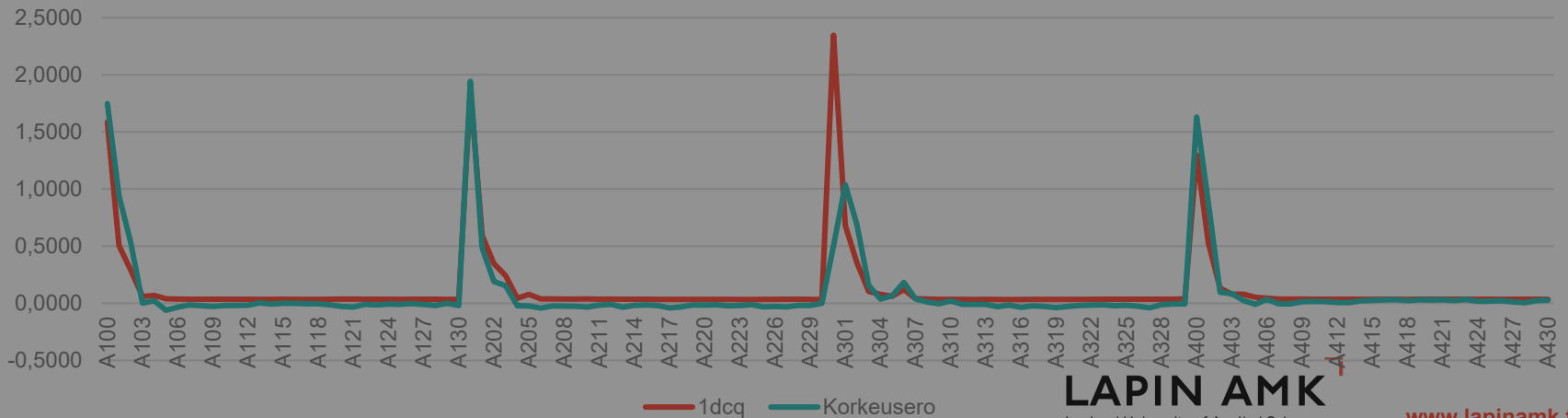

Esimerkki, mittauskohde avoimessa maastossa

Vaakatarkkuus 07M3405 Askola

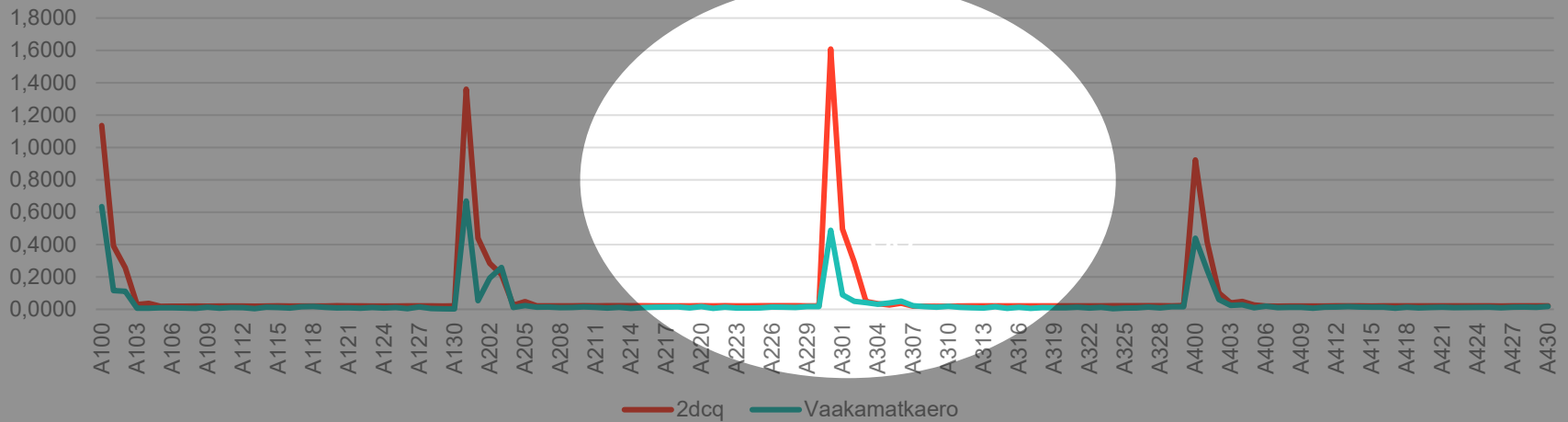

Korkeustarkkuus 07M3405 Askola

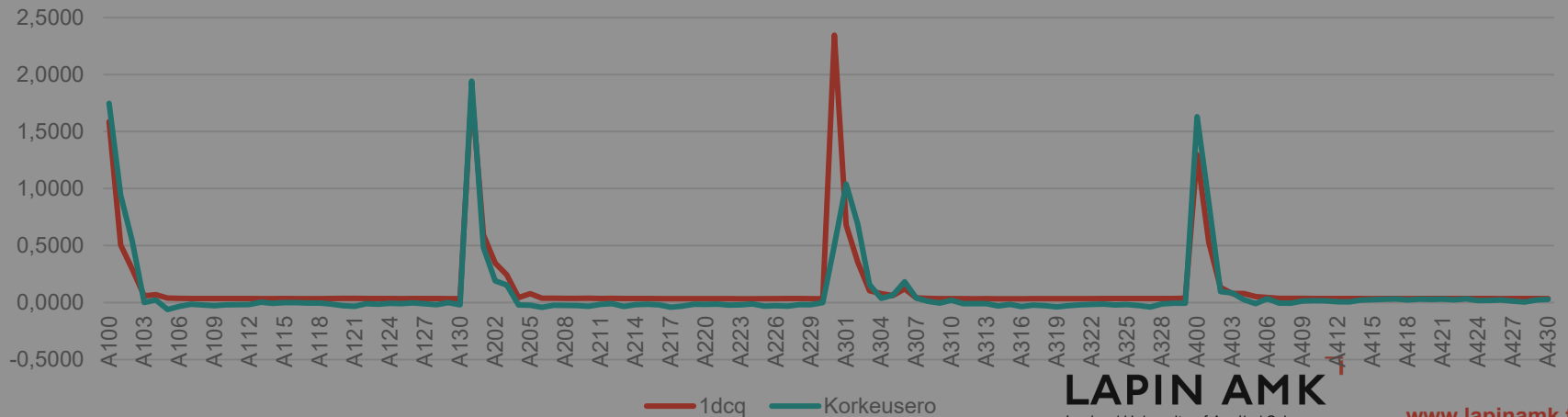

Esimerkki, mittauskohde avoimessa maastossa

Vaakatarkkuus 07M3405 Askola

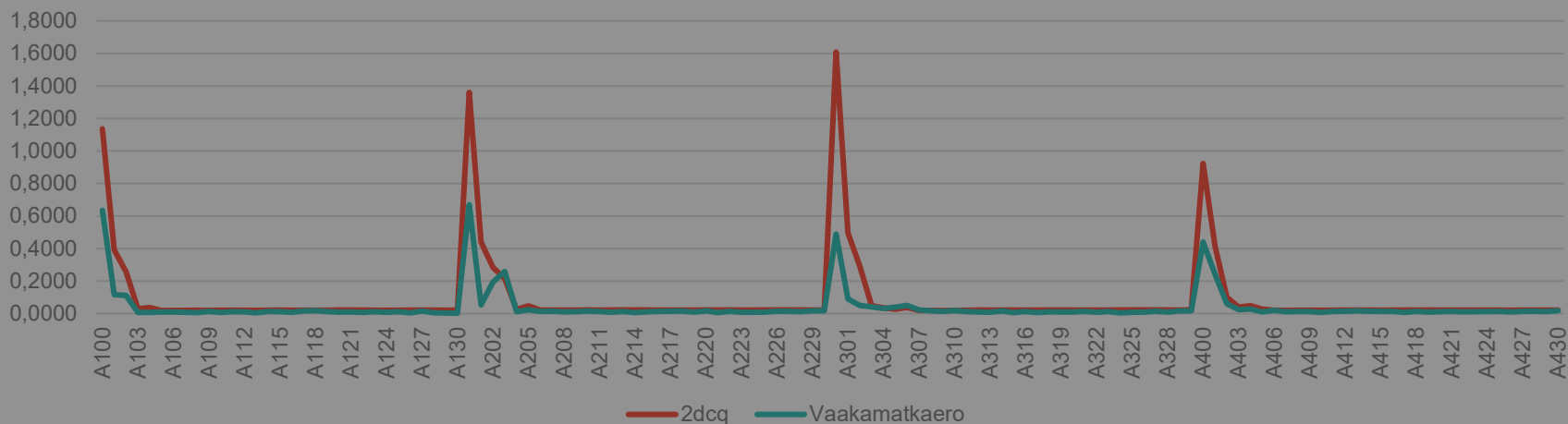

Korkeustarkkuus 07M3405 Askola

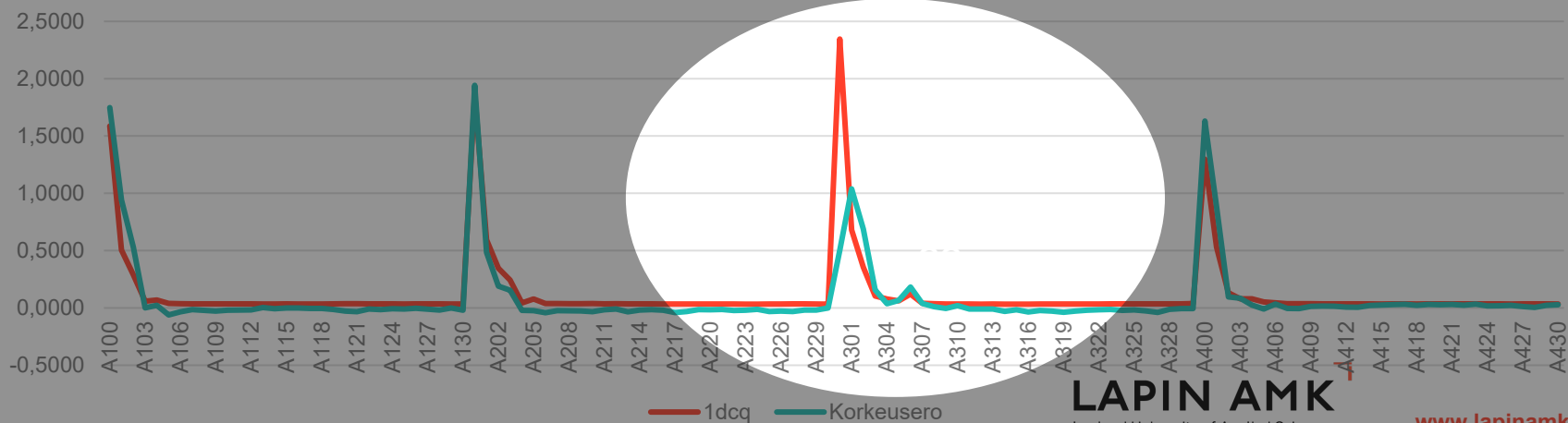

Esimerkki, mittauskohte avoimessa maastossa

Vaakatarkkuus 07M3405 Askola

Korkeustarkkuus 07M3405 Askola

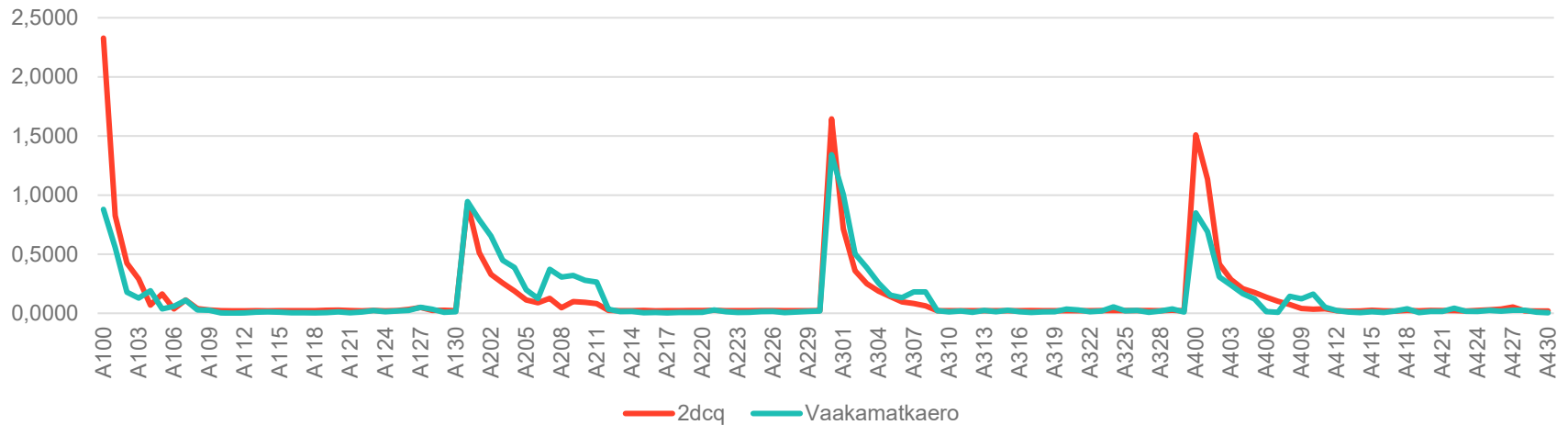

Askola 07M3405 / Inari 07M1212

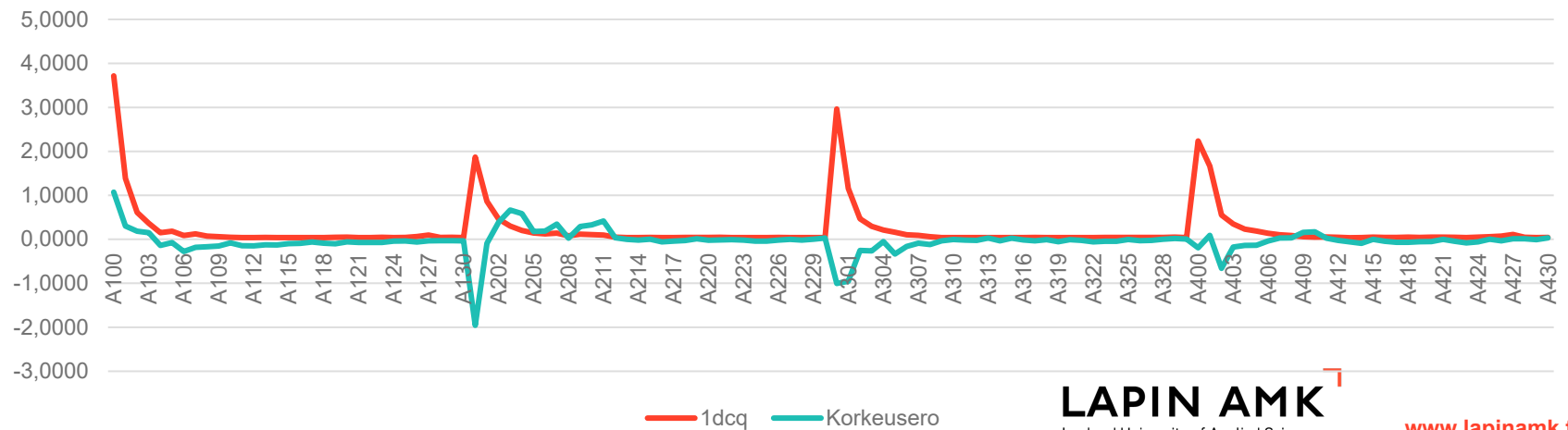

Esimerkki, mittauskohteessa puustoa ympärillä

Vaakatarkkuus 07M8116 Saariselkä

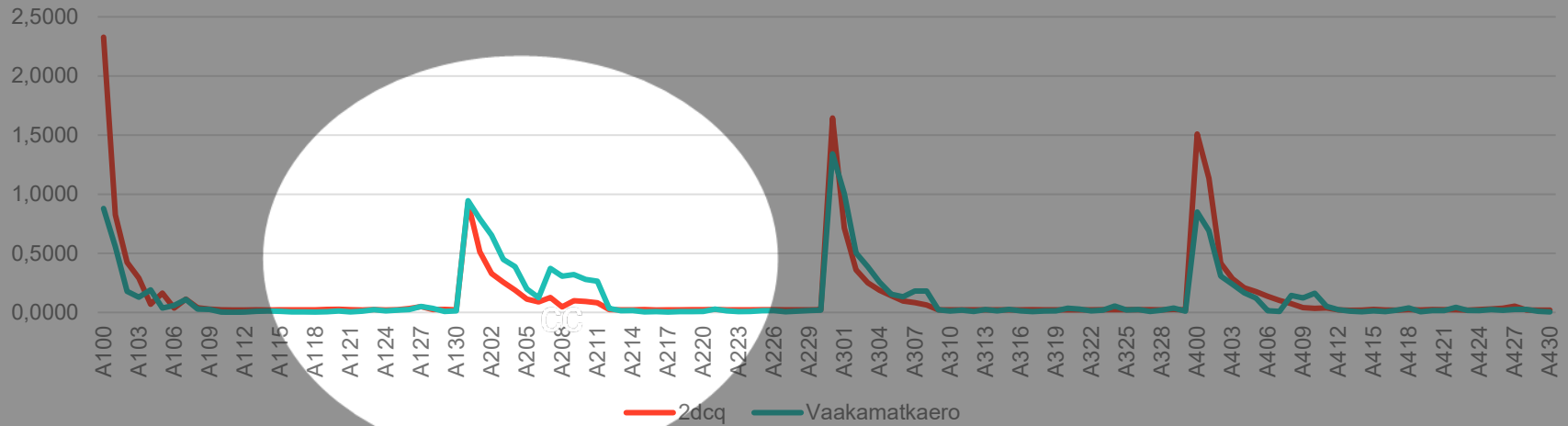

Korkeustarkkuus 07M8116 Saariselkä

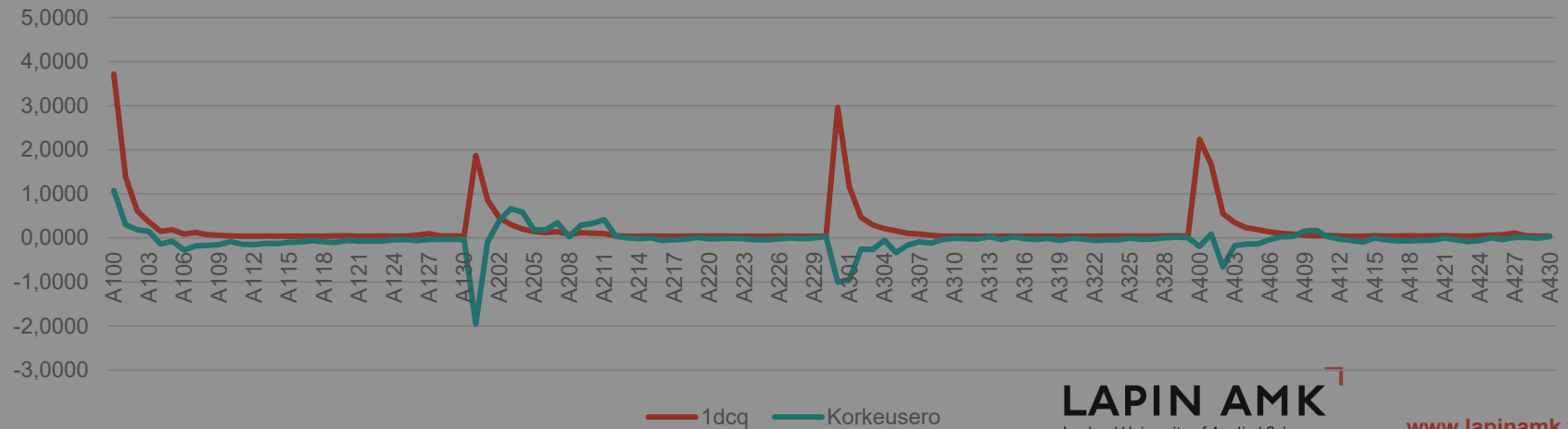

Esimerkki, mittauskohteessa puustoa ympärillä

Vaakatarkkuus 07M8116 Saariselkä

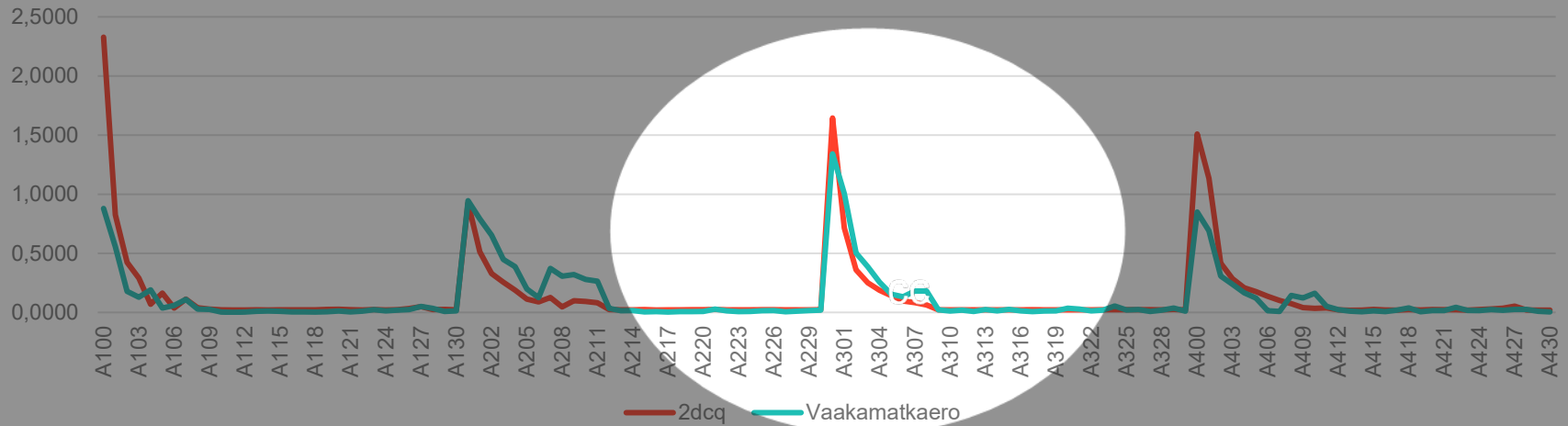

Korkeustarkkuus 07M8116 Saariselkä

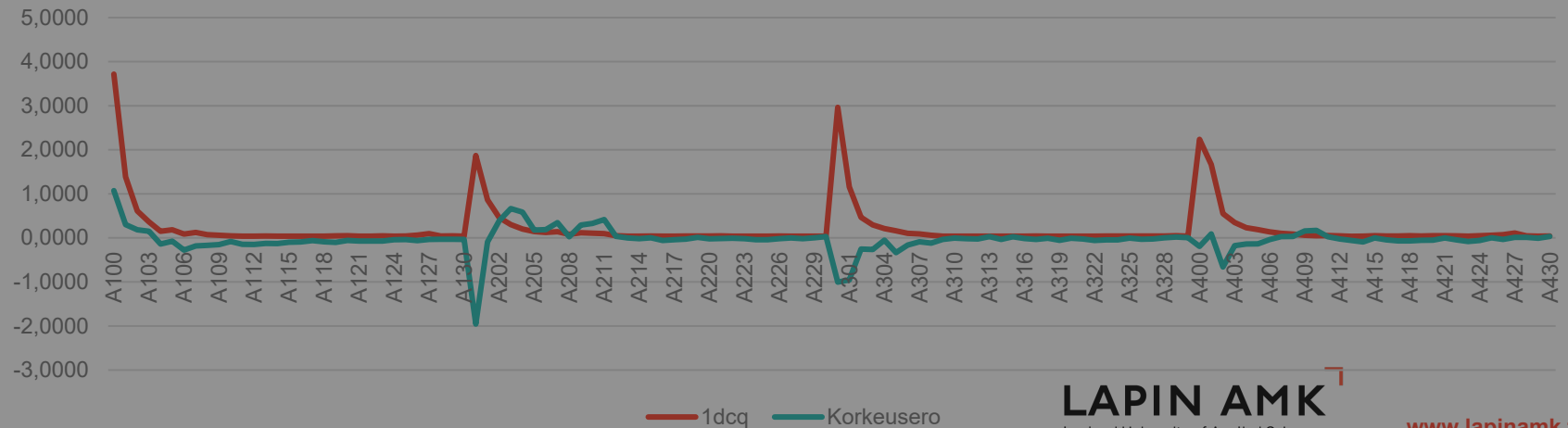

Esimerkki, mittauskohteessa puustoa ympärillä

Vaakatarkkuus 07M8116 Saariselkä

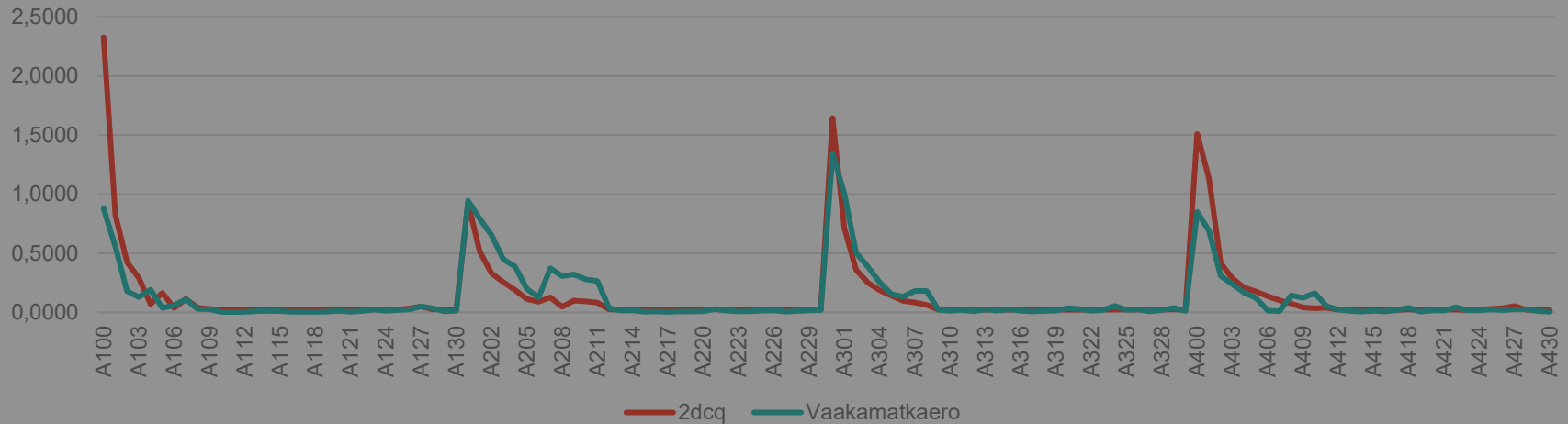

Korkeustarkkuus 07M8116 Saariselkä

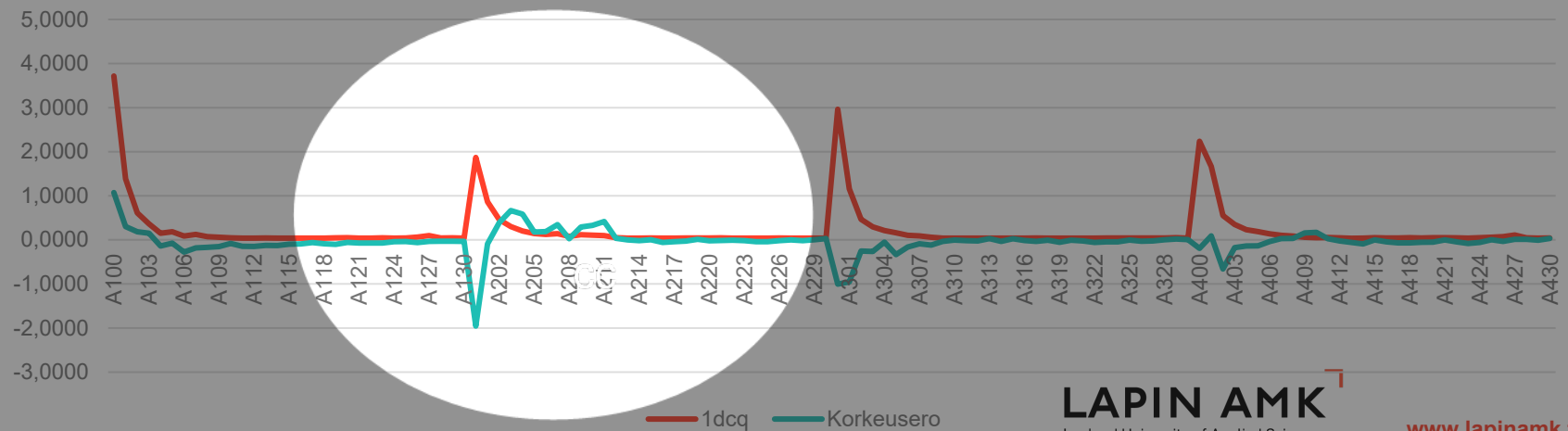

Esimerkki, mittauskohteessa puustoa ympärillä

Vaakatarkkuus 07M8116 Saariselkä

Korkeustarkkuus 07M8116 Saariselkä

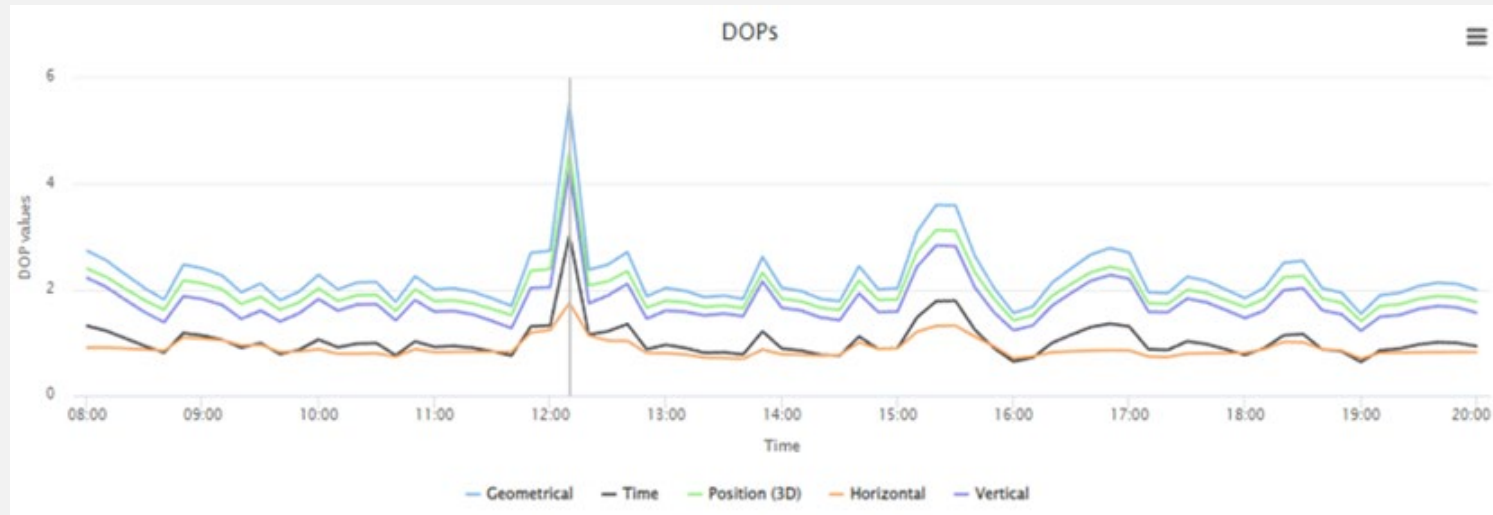

Inarin Kakslauttanen 07M8116

Inarin Kaamanen 02M9207

Paikannuksen epäonnistuminen Sodankylä

Jaottelu tasotarkkuusryhmiin

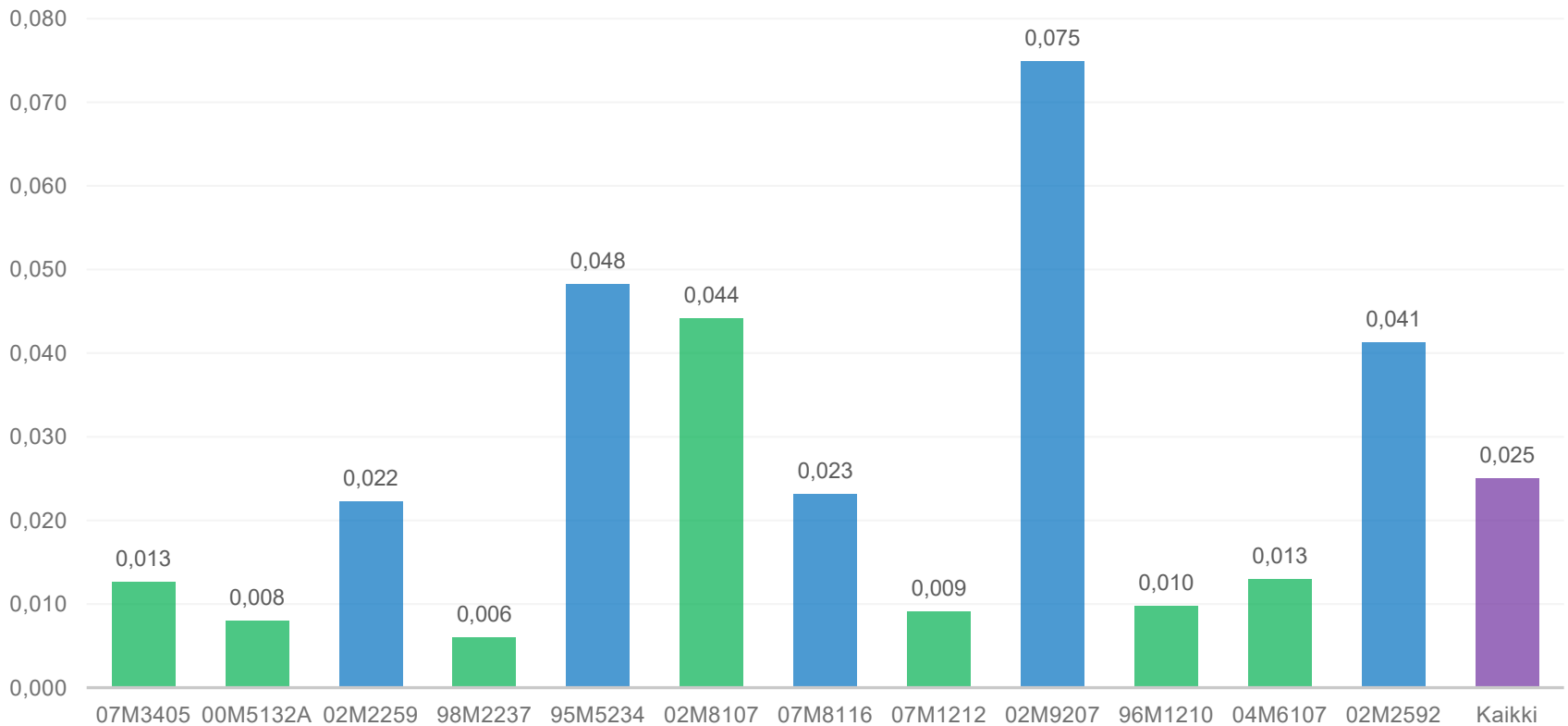
0.10-0.20
(58)

0.050-0.099
(59)

<0.050
(1220)

Tasotarkkuusryhmä alle 5 cm

Tasotarkkuus, 2dcq <0.050m

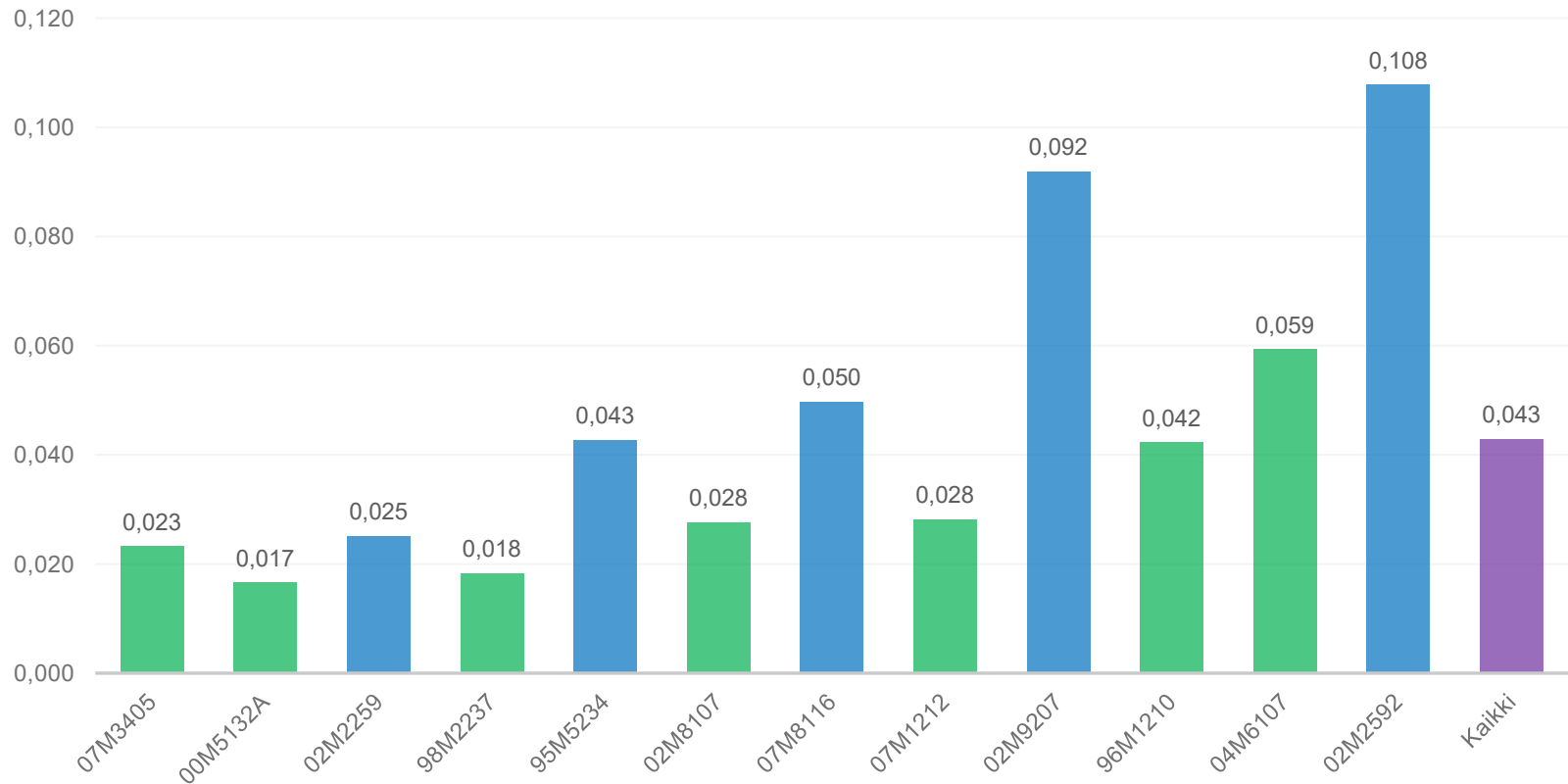

- Vihreä, avoin maasto
- Sininen, puustoa ympärillä

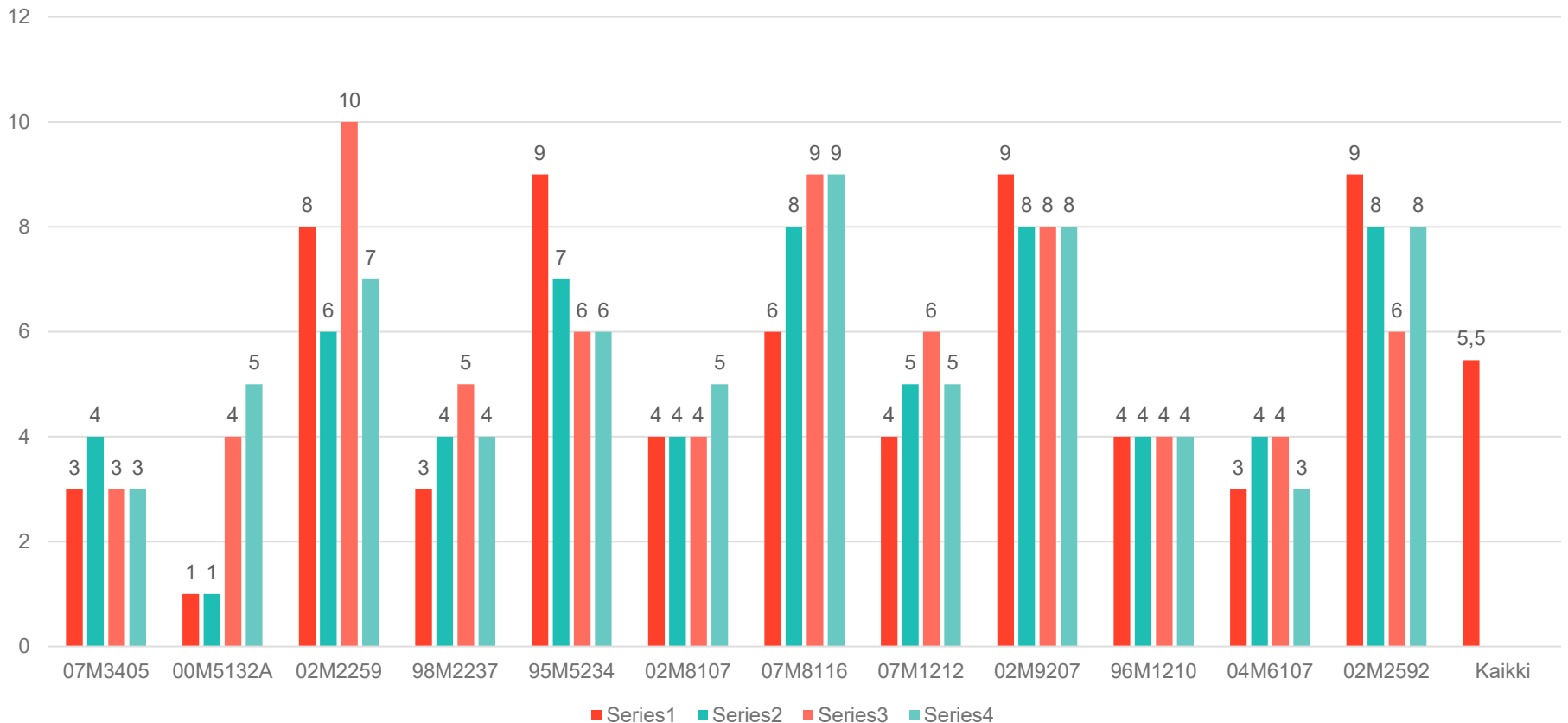
Tasotarkkuusryhmä alle 5 cm

Korkeustarkkuus (m), 2dcq <0.05

Alle 5 cm tasotarkkuuden saavuttamiseen kulunut aika

<5cm 2dcq saavuttaminen mittausarjoittain (min)

Mittausluokan täytyminen

		Kpl	%
Havaintoja (2dcq <0.050)		1220	100.00
Mittausluokka 1	≤ 0.12 m	1172	96.07
Mittausluokka 2	≤ 0.2 m	1185	97.13
Mittausluokka 3	≤ 0.3 m	1200	98.36
Mittausluokka 4	≤0.5 m	1214	99.51
Ei täytä mittausluokkien vaatimuksia	>0.5	6	0.49

Tulosten yhteenveto

- PPP-mittaustekniikan kyvykkyys
  - Vertailu kiintopisteiden koordinaattiarvoihin
  - Mittaussarjojen välillä vastaanotin sammuksissa
- Puuston ja satelliittigeometrian vaikutus
- Mittausten kontrollointi (sijainnin käyttäytyminen!)
- Mittausohjelman ilmoittama tasotarkkuus $<0.05\text{m}$!
- Maantieteellisellä sijainnilla ei vaikutusta
- Sopii MML:n käyttöön

Johtopäätökset

- PPP-tekniikan tarkkuus ja nopeus selville
- Sopiva menetelmä, mahdollista säästää työaika ja saada reaaliaikaisia koordinaatteja myös erämaissa operaattoriverkkojen ulkopuolella
- Jatkosuositukseset
  - Tekniikan toimivuus selvitettävä myös muilla laitemerkeillä ja palveluilla
  - Galileo HAS –palvelun tutkiminen
  - Kiinteistötoimitusten mittauksia koskeva määräys uusittava!

PPP-tekniikka tuotannossa

2023 valtakuntien välisessä rajankäynnissä

?

<https://www.theseus.fi/handle/10024/784832>

